

Projektrapport

Miljötillsyn på förskolor – hygienrutiner och smittförebyggande arbete

2025-04-09

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Detta gjorde vi

Under perioden 28 januari 2025–4 mars 2025 genomförde vi tillsyn av förskolor med fokus på hygienrutiner och smittförebyggande arbete i våra medlemskommuner: Falköping, Hjo, Karlsborg, Tibro och Skövde. Det var planerade kontroller med bokade besök. Fokusområdet hygienrutiner och smittförebyggande arbete valde vi ut enligt den nationella miljöbalksstrategin.

Inför kontrollerna skickade vi ut information till verksamheterna om att Folkhälsomyndigheten under 2024 uppdaterat kunskapsunderlaget ”Smitta i förskolan” samt foldern ”Egenkontroll av inomhusmiljön i skola och förskola”. Det, i kombination med att det var länge sedan fokus låg på just hygien och smitta (2009), gjorde det motiverat att hålla fokus på just hygienrutiner och smittförebyggande arbete.

Vid tillsynen kontrollerade vi att förskolorna hade inkluderat rutiner för hygien och smitta i sina egenkontrollprogram. Vi informerade också om projektet ”Antibiotikasmart Sverige” som leds av Folkhälsomyndigheten och RISE.

Vi besökte också hygienutrymmen på varje förskola. Vi kontrollerade att hygienutrymmena användes till det de var avsedda för, samt att förbrukningsmaterial, annat material och rutiner som fanns på plats bidrog till att upprätthålla god hygien och skydd mot smitta.

I vår bedömning utgick vi från Folkhälsomyndighetens allmänna råd och tillsynsvägledning för hälsoskydd i skolor och förskolor.

Resultat

Vi konstaterade att samtliga verksamheter i medlemskommunerna har implementerat rutiner för hygien och smittförebyggande arbete i sina egenkontrollprogram. Vi kunde konstatera en eller flera avvikelser från lagstiftningen hos 3 av 94 förskolor. Avvikelserna som konstaterades var bristfällig hantering av smutsvätt, riskfylld kemikalieförvaring, trasigt ytskikt på skötbordsbänk samt trasigt ytskikt på skötbordsdyna (vilket försvårar städbarheten).

Vår uppföljning efter projektet

De 3 verksamheterna som hade avvikelser kommer att få redovisa att de åtgärdat bristerna genom att skicka in foto eller redogöra för vilka rutiner de infört för att avhjälpa avvikelserna.

Vad blev nyttan med projektet?

Goda hygienrutiner och smittförebyggande arbete bidrar till att människor inte utsätts för onödiga smittorisker. Det i sin tur bidrar till att risken för att utveckla sjukdomstillstånd som kräver antibiotika minskar. Att vara restriktiv i användningen av antibiotika gör att samhället rustar för att arbeta mot att bakterier utvecklar antibiotikaresistens. Att arbeta med och belysa vikten av goda hygienrutiner och ett aktivt smittskyddsarbete bidrar därav inte enbart till att gynna den enskilda individens hälsa; det är också viktigt ur ett samhällsperspektiv, både nationellt och internationellt.

Vid kontrollerna diskuterade vi hantering och förvaring av material vid blöjbyte. Vi pratade också om vilka rutiner de har vid blöjbyte och toalettbesök och identifierade tillsammans med verksamhetsutövarna vilka potentiella smittkedjor vi såg i deras hygienutrymmen.

Vi hade många konstruktiva samtal där verksamheterna själva genomförde omedelbara åtgärder som gjorde att vi bedömde kontrollen som godtagbar. Eftersom vi hade med oss verksamhetsutövarna i hygienutrymmena kunde vi få en tydlig bild av hur utrymmena används. Vi tittade inte enbart på vilka skriftliga rutiner som var uppsatta på väggen utan frågade också hur de gick till väga.

Tillsynen i hygienutrymmena bidrog i flera fall till att verksamhetsutövare gjorde omedelbara förändringar i utrymmet, med följden att smittorisker i minskade. Förbättringsåtgärder som verksamheterna genomförde under kontrollerna kopplas till bland annat hantering av salvor, pennor, plåster, blöjhinkar, leksaker, böcker och tandborstar, samt hantering av ren och smutsig tvätt. Spruckna rullpallar avlägsnades, ett frottéöverdrag togs bort från en skötbordsdyna så dynan kan spritas av mellan varje användning.

Vi fick direkt återkoppling från många av våra verksamhetsutövare; att de tyckt att kontrollen varit en ögonöppnare för hur de kan fortsätta utveckla sitt smittskyddsarbete. Flera sa också att de tyckte att det varit bra att de kunde delta vid kontrollen eftersom de då kunnat reflektera tillsammans med oss på plats, i stället för att få till sig information om kontrollen i efterhand.

Fakta om projektet

Namn:	Hälsoskydd 2025 Sprint 1 Förskolor
Projektet pågick:	28 januari till 4 mars 2025
Detta granskade vi:	• Hygienrutiner • Smittskyddsförebyggande arbete
Antal anläggningar:	94
Antal anläggningar utan avvikelser:	91

Bilaga. Anläggningar som ingick i projektet

Falköping

Broddetorps förskola
Floby förskola
Förskolan Boken
Förskolan Fölungen
Förskolan Klinten
Förskolan Utsikten
Förskolan Växthuset
Förskolan Äventyret
Glädjens förskola Borgunda
Glädjens förskola, Falköping
Gottepåsen förskola och fritidshem
Gudhems förskola
Hästbackens förskola
Junibackens förskola
Kinnarps förskola
Lantis i Dala förskola
Lilla Gunghästens förskola
Molekylen förskola Falköping
Mössebergs förskola
Odensbergs förskola
Stenstorps Förskola (Förskolan Fyren)
Sörgården förskola
Trollets Förskola
Urds förskola
Vartofta förskola
Vindängens förskola
Yllestad förskola
Åsarps förskola
Åsle förskola

Hjo

Fågelbo förskola
Förskolan Björkdungen
Förskolan Näktergalen
Förskolan Skattkammaren
Förskolan Ute
Hammarns förskola
Knäpplans förskola
Orrelyckans förskola
Skogshyddans förskola
Skutans förskola

Karlsborg

Forsviks Friskolas Förskola
Förskolan Kompassen
Förskolan Kvarnbäcken
Förskolan Myran
Förskolan Vätterskolan

Skövde

Aspö Förskola
Billingstorps förskola

Bissgårdens förskola
Björkebackens förskola
Bäckagårdens förskola
Claesborgs förskola
Dalvägens förskola
Ekebackens Förskola
Ekedals förskola
Ekens förskola
Ekängens förskola
Fjärilens förskola
Förskolan I Ur och Skur Tuvan
Förskolan I Ur och Skur Ute Skövde
Förskolan Kameleonten
Förskolan Kungshuset
Förskolan Solstrålen
Gläntans förskola Skövde ny
Hattstugans förskola
Igelkottens förskola
Karstorps förskola
Käpplunda förskola
Lerdala förskola
Lundagårdens förskola
Mellomkvarns förskola
Molekylen Havstena
Montessori Förskola
Myggdansens förskola
Nyckelpigans förskola
Raoul Wallenbergförskolan Skövde
Rosenhaga förskola
Skogens förskola
Tidans förskola
Timmersdala förskola
Trollbergets förskola
Trollsländans förskola
Trädgårdsstadens förskola
Trängens förskola
Vargkulans förskola
Värings förskola
Värsås förskola

Tibro

Förskolan Gläntan Tibro
Förskolan Karusellen
Förskolan Kullerbyttan
Förskolan Snickargården
Förskolan Snickarvallen
Förskolan Sprattelbo
Förskolan Torpet
Förskolan Ängen
Solbackens förskola